

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ ความชุกและปัจจัยเสี่ยงของโรคความดันโลหิตสูงในพระภิกษุ
และสามเณร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นายทรงศักดิ์ กุณฑลภักดิ์

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.อะเกะ อุนเหละกะ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

โรคความดันโลหิตสูงยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกและปัจจัยเสี่ยงของโรคความดันโลหิตสูงในพระภิกษุและสามเณร อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 311 รูป รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลพฤติกรรมที่เป็นปัจจัยเสี่ยง ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.90 และทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าในระดับที่ยอมรับได้ (0.74 - 0.94) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและอัตราเสี่ยงสัมพัทธ์

ผลการศึกษาพบอัตราความชุกของโรคความดันโลหิตสูงในกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30.20 ปัจจัยเสี่ยงด้านชีววิทยาที่พบมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคความดันโลหิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป ($OR = 11.45, p < .001$) เป็นโรคเบาหวาน ($OR = 2.52, p < .05$) มีดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์อ้วน/ท้วม ($OR = 2.15, p < .01$) และครอบครัวมีประวัติเป็นโรคความดันโลหิตสูง ($OR = 3.12, p < .001$) สำหรับปัจจัยเสี่ยงด้านพฤติกรรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการรับประทานอาหาร การบริหารร่างกาย หรือการจัดการความเครียดอยู่ในระดับเสี่ยง มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคความดันโลหิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 22.24 เท่า 4.85 เท่า และ 5.90 เท่า ตามลำดับ ($p < .001$) โดยเฉพาะการรับประทานอาหารที่มีรสเค็มจัดและไขมันสูง มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคความดันโลหิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($OR = 3.10, p < .001$ และ $OR = 2.54, p < .001$ ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้มีประวัติสูบบุหรี่ มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคความดันโลหิตสูง 2.15 เท่า ($p < .01$)

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าบุคลากรสาธารณสุขควรให้ข้อมูลแก่พระภิกษุสามเณรในการจัดการหรือปรับเปลี่ยนปัจจัยเสี่ยงด้านพฤติกรรมทั้งด้านการรับประทานอาหาร การบริหารร่างกาย และการจัดการความเครียด ตลอดจนให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับอาหารที่เหมาะสมสำหรับพระภิกษุและสามเณรเพื่อป้องกันและลดอุบัติการณ์การเกิดโรคความดันโลหิตสูงในกลุ่มเสี่ยงดังกล่าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

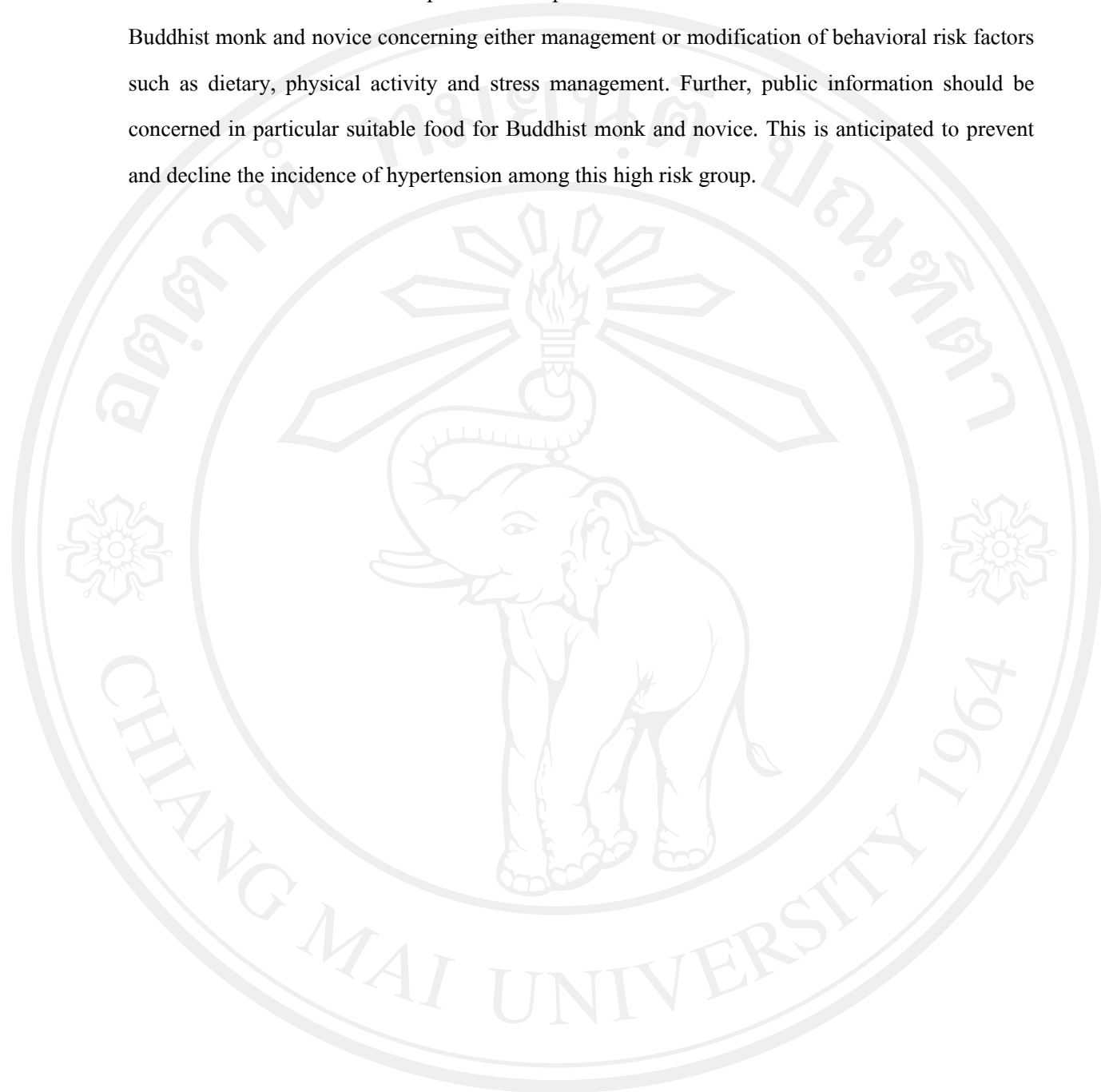
Independent Study Title	Prevalence and Risk Factors of Hypertension Among Buddhist Monk and Novice in Mueang District, Mae Hong Son Province		
Author	Mr. Songsak Kulthonkitidej		
Degree	Master of Public Health		
Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Chawapornpan Chanprasit	Advisor	
	Assoc. Prof. Dr. Akeau Unahalekhaka	Co-advisor	

ABSTRACT

Hypertension is recognized as a significant public health problem worldwide. The purpose of this descriptive study is thus to examine the prevalence and risk factors of hypertension among 311 Buddhist monk and novice in Mueang district, Mae Hong Son province. Data collection was undertaken from September to November, 2013. The study instrument was a questionnaire comprising data related to personal information and risk behaviors. Such questionnaire was confirmed content validity by a panel of experts and received a content validity index of 0.90. The reliability of this questionnaire was tested and yielded an accepted value (0.74-0.94). Data analysis was performed using descriptive statistics and Odds ratio.

The major findings indicated the prevalence rate of hypertension was 30.20%. Biological risk factors found to be statistically significant risks of hypertension included subjects whose age over 30 years old ($OR = 11.45, p < .001$), having diabetes ($OR = 2.52, p < .05$), over or obesity body mass index ($OR = 2.15, p < .01$), and family history of hypertension ($OR = 3.12, p < .001$). Behavioral risk factors including dietary, physical activity, and stress management at risk levels were also found to be significant risks of hypertension ($OR = 22.24, OR = 4.85$ and $OR = 5.90$, respectively, $p < .001$). In particular, salt diet and high-fat diet intake were also risk to hypertension significantly ($OR = 3.10$ and $OR = 2.54$, respectively, $p < .001$). Besides, history of smoking was illustrated to be a significant risk of hypertension ($OR = 2.15, p < .01$).

The results indicated that public health personnel should be disseminate information to both Buddhist monk and novice concerning either management or modification of behavioral risk factors such as dietary, physical activity and stress management. Further, public information should be concerned in particular suitable food for Buddhist monk and novice. This is anticipated to prevent and decline the incidence of hypertension among this high risk group.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved